

Toimintakertomus 2015

YLEISTÄ

Jane ja Aatos Erkon säätiö sr on perustettu vuonna 2002 tukemaan korkeatasoista kansainvälistä tutkimusta lääketieteen, tekniikan ja talouden alalla. Lisäksi säätiön tarkoituksena on edistää taidetta ja kulttuuria sekä urheilutoimintaa ja ruumiillista kasvatusta ja hyvinvointia Suomen kansakunnan etujen mukaisesti. Säätiön säädekirjan mukainen tarkoitus heijastaa säätiön perustajien arvomaailmaa ja se on laaja, jotta säätiö pystyisi vastaamaan muuttuvan maailman vaatimuksiin.

Säätiön hallitus on jatkanut säätiön perustajien ministeri Aatos Erkon ja rouva Jane Erkon viitoittamilla linjoilla säätiön tarkoituksen toteuttamiseksi perustajien tahdon mukaisesti.

SÄÄTIÖN TARKOITUKSEN TOTEUTTAMINEN

Toimintavuoden aikana säätiö on toteuttanut tarkoitustaan jakamalla avustuksia säädekirjassa määritelyihin kohteisiin. Avustuspäätösten kokonaismäärä on ollut noin 28 miljoonaa euroa. Säätiön julkaisemaa avustusluetteloä täydennetään, kun hankkeiden toteutuminen varmistuu.

Säätiö on osallistunut käynnissä oleviin yliopistojen varainhankintakampanjoihin. Toimintavuoden suurin yksittäinen avustus, 1,5 miljoonaa euroa, myönnettiin Oulun yliopiston Tule kanssamme kasvamaan – kampanjaan. Lahjoitus kohdistettiin yliopiston toimintaan yleisesti. Säätiö myönsi myös miljoona euroa Svenska Handelshögskolanin Hanken Returns – varainhankintakampanjaan. Avustuksella säätiö halusi vahvistaa Hankenin kansainvälisesti korkeatasoista taloustieteen tutkimusta ja opetusta. Helsingin yliopiston 375 – juhluvuoden varainhankintaan säätiö osallistui vuonna 2014 myöntämällä kolme miljoonaa euroa.

Säätiön myöntämien avustusten lääketieteen painotus on ollut edelleen merkittävä. Säätiön vuoden 2015 kokonaisjaosta 15 miljoonaa euroa on kohdistunut lääketieteen tutkimukseen. Tutkimussuunnitelmien tehokas toteuttaminen edellyttää usein pitempiaikaista kestoa ja riittäviä henkilöresursseja, jotka nostavat kustannuksia. Syksyn suurimmat tutkimusavustukset myönnettiin akatemiaprofessori Kari Alitalon ja professori Päivi Peltomäen tutkimusryhmille. Molempien tutkimusryhmien taso ja tavoitteet osoittavat erittäin korkeaa tieteellistä kunnianhimoa.

Tieteellisen tutkimuksen osalta rahoituspäätökset on pääasiallisesti kohdistettu tutkimusryhmille eikä yksittäisiä väitöskirja - apurahoja tai stipendejä ole myönnetty.

Taide- ja kulttuurihankkeiden valinnassa on edellytetty korkeaa laatua ja arvostettu kansainvälisyyttä. Säätiön perustajien henkilökohtaiset kiinnostuksen kohteet on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon. Avustuskohteiksi ovat aikaisempien vuosien tapaan valikoituneet kansainväliset vierailut sekä toiminta, joka jää julkisen rahoituksen ulkopuolelle tai saa sitä niukasti.

Säätiöön saapuneiden avustushakemusten määrä on toimintavuonna pysynyt vakiona.

Myönnettyt avustukset ovat liitteessä 1.

Tilastotietoja säätiöstä liitteessä 2.

ERITYISET PROJEKTIT

Tanssin talo

Jane ja Aatos Erkon säätiön hallitus teki 1.10.2014 päätöksen Tanssin talo ry:n tekemästä investointirahoitushakemuksesta. Säätiö päätti myöntää uudisrakennuksen toteutukseen 15 miljoonaan euron ehdollisen avustuksen. Avustuksen ehtona oli muun muassa, että hankkeen toteutuksesta sovitaan tarkemmin Helsingin kaupungin, Kiinteistö Oy Kaapelitalon (Helsingin kaupungin kokonaan omistama), Tanssin talo ry:n, valtion ja Jane ja Aatos Erkon säätiön kanssa. Lisäksi avustuksen ehtona oli, että Helsingin kaupunki ja valtio osallistuvat hankkeeseen riittävällä panostuksella. Lähtökohtana oli, että puitesopimus tulee tehdä vuoden 2015 loppuun mennessä, ellei muuta sovita.

Tanssin talon investointihanketta koskeva puitesopimus allekirjoitettiin 18.12.2015. Sopijapuolina puitesopimuksessa ovat Helsingin kaupunki, Kiinteistö Oy Kaapelitalo, Tanssin talo ry sekä Jane ja Aatos Erkon säätiö. Suomen valtio osallistuu Tanssin talon uudisrakennuksen ja Tanssin talon toiminnan rahoitukseen, mutta ei ole sopijaosapuoli.

Tanssin talo-työryhmä on arvioinut Tanssin talon uudisrakennuksen toteuttamisen kustannuksiksi yhteensä 27.000.000. Puitesopimuksen mukaan kaupunki ja valtio vastaavat uudisrakennuksen toteuttamisen kustannuksista yhtä suurin osuuksin säätiön myöntämän avustuksen ylimenevältä osalta. Toteutuskustannuksen perusteella kaupungin ja valtion osuus kustannuksista on kummaltakin enintään 6.000.000 euroa.

Säätiön avustus annetaan kaupungille käytettäväksi uudisrakennuksen toteuttamisen rahoittamiseen mukaan lukien kalusto- ja muut irtaimistohankinnat.

Säätiön avustuksen maksatus on sidottu rakentamisen tosiasialliseen etenemiseen ja siitä aiheutuviin kustannuksiin. Lisäksi lähtökohtana on, että julkisen tahon maksamat osuudet ovat yhteenlaskettuna vähintään yhtä suuret kuin avustuksesta kulloinkin maksettu kokonaismäärä. Maksatusaikataulu tarkentuu osin hankesuunnitteluvaiheessa ja lopullisesti hankkeeseen liittyvän kaavamuutoksen saatua lainvoiman.

Sopimus sisältää myös määräykset avustuksen palautusvelvollisuudesta sopimusrikkomistilanteissa.

Hankesuunnitelman on tarkoitus valmistua syksyllä 2016. Päämääränä on, että uudisrakennus ja peruskorjaus valmistuvat vuonna 2020. Avustuksella ei ollut vaikutusta vuoden 2015 tilinpäätökseen.

Historiaprojekti

Säätiön perustajien Jane ja Aatos Erkon muistitietoprojekti saatettiin menestyksekkäästi loppuun asetetussa määräajassa 30.9.2015. Projektia johti tutkija Niina Naarminen Helsingin yliopistosta ja projektin seurantaryhmässä olivat hallituksen jäsenet Reetta Meriläinen, Heli Rahka sekä asiamies Marja Leskinen. Seurantaryhmä kokoontui kuukausittain.

Valmis haastatteluaineisto säilytetään Jane ja Aatos Erkon säätiön arkistossa. Aineiston omistusoikeus on säätiöllä ja jatkokäytöstä esimerkiksi julkaisuihin tai tutkimuksiin ei ole toistaiseksi suunnitelmaa. Pääosa taltioinneista on haastateltavien vaatimuksesta suljettuina vuoteen 2027 saakka.

AVUSTUSTOIMINTA

Päätöksenteossa noudatettuja periaatteita

Avustusten kohteet on valittu säädekirjan tavoitteiden mukaisesti ja säädekirjan laaja tarkoitus on otettu huomioon päätettäessä avustuskohteista. Hallitus on jatkanut vakiintunutta käytäntöä myöntää avustuksia suurempiin hankkeisiin.

Tieteellisen tutkimuksen kriteereitä

Säätiö myöntää avustuksia korkeatasoiseen tutkimukseen, joka tähtää merkittävään kansainväliseen läpimurtoon. Tutkimushankkeiden arvioinnissa keskeisiä valintakriteerejä ovat tutkimuksen tavoitteet, tutkijan ammattitaito ja saavutukset, hankkeen toteuttamissuunnitelma sekä tulosten merkitys. Suuremmilla ja pitkäkestoisemmilla rahoituksilla säätiön hallitus on halunnut turvata tutkijoille työrauhan ja tutkimusvapauden.

Tutkimussuunnitelman tavoitteiden pitää olla selkeästi määriteltyjä, mutta ne voivat sisältää tieteellistä riskinottoa. Tutkija voi olla urallaan nuori tai edistynyt. Keskeinen tutkijan kriteeri on korkeatasoinen tieteellinen tuotteliaisuus, jossa merkitystä annetaan laadulle ja määrälle. Tutkijan saavutuksia arvioidaan myös suhteessa uran vaiheeseen.

Apurahan myöntäminen perustettavalle itsenäiselle tutkimusryhmälle edellyttää menestyksestä postdoc kokemusta korkeatasoisessa tutkimuslaitoksessa sekä itsenäistä ja kunnianhimoista tutkimussuunnitelmaa. Lisäksi on oleellista ja tärkeää, että tutkimusryhmällä on käytettävissä asianmukainen infrastruktuuri, yhteistyökumppanit tai tarvittava erikoisosaaminen. Myös integroituminen ryhmään, joka voi tarjota nämä palvelut, on mahdollinen.

Kokeneen senioritutkijan tutkimussuunnitelman edellytetään sisältävän kunnianhimoisen, mutta realistisen tavoitteen valaista tai ratkaista merkittävä tieteellinen kysymys. Hakijalta edellytetään itsenäistä opetus - tai tutkijanuraa sekä vaikuttavaa ansioluetteloa, korkeatasoisia julkaisuja, ohjattuja väitöskirjoja, dosenttitason arvoa sekä jo aikaisemmin saavutettua merkittävää kilpailtua rahoitusta.

Ulkomaille suuntautuneen tutkimusvierailun tutkimuspaikan edellytetään olevan kansainvälisesti korkeatasoinen ja vierailun keston 1-2 vuotta. Kolmannen vuoden rahoitus arvioidaan tutkimuksen tulosten, hakijan motivaation ja ohjaajan lausunnon perusteella.

Hankkeiden toteuttamissuunnitelmien pitää olla realistisia, sisältäen kuvauksen tutkimusaineistosta, kuvauksen tiedonkeruun menetelmistä ja tulosten käsittelystä ja tulkinnasta. Lisäksi aineiston koon on oltava riittävä ja aineiston keruun toimiva ja realistinen myös aikataulun suhteen.

Tulosten odotettu merkitys heijastelee tutkimuksen tavoitteita ja se on suhteutettava riskinottoon. Korkean riskin hankkeen tieteellinen merkitys on onnistuessaan usein suuri, ja epäonnistuessaankin avaa usein uusia kysymyksiä.

Rahoitus myönnetään tapauskohtaisesti ja budjetin pitää olla yksilöity ja perusteltu. Jatkorahoitus on mahdollinen, jos tutkimuksen tulokset osoittavat huomattavaa tieteellistä arvoa, joka johtaa uusiin tutkimusavauksiin. Päätöksenteossa säätiö käyttää harkintansa mukaan ulkopuolisia neuvonantajia päätöksenteon tukena. Säätiö ei perustele päätöksiään eivätkä asiantuntijoiden nimet ole julkisia.

Kulttuurihankkeiden kriteerit

Kulttuurihankkeiden valinnan yleiskriteerinä on korkea taso ja kansainvälisyys ja avustuksia pyritään kohdentamaan mahdollisuuksien mukaan nuorisoon. Hankkeiden monimuotoisuudesta johtuen valintakriteerit ovat tapauskohtaisia ja joustavia.

Avustus päätösten valmistelu ja raportointi

Säätiössä on käytössä jatkuva haku, mutta hakemusten runsaudesta johtuen niitä on jouduttu tasaamaan hallituksen kokousten kesken. Hakemusten valmistelu on joustavaa ja asiamies on tavannut edelleen tutkimusryhmien johtajia tai tutkijoita henkilökohtaisesti.

Avustus - ja apurahahakemusten käsittelyssä otetaan huomioon esteellisyyskysymykset. Säätiö on määritellyt säätiön lähipiiriin kuuluvat, mahdollisen eturistiriitatilanteen sekä esteellisuuden vaikutuksen valmisteluun ja päätöksentekoon. Esteellisten henkilöiden on ensisijassa itse ilmoitettava esteellisyydestään ja sen perusteesta. Hallituksen ja toimielinten jäsenet sekä toimihenkilöt ilmoittavat avustus - ja apurahapäätösten tekoon vaikuttavat sidonnaisuudet ja eturistiriidat eivätkä osallistu eturistiriitatilanteessa hakemusta koskevaan valmisteluun tai päätöksentekoon.

Säätiö edellyttää raportointia myönnetyn hankkeen edistymisestä ja tuloksista. Avustuksen tai apurahan saajan tulee raportoida hankkeensa varainkäytöstä ja tuloksista pitemmän avustuksen osalta yleensä vuosittain väliraportilla ja loppuraportilla. Lyhyemmän hankkeen raportointi tapahtuu, kun hanke on valmistunut. Raportista tulee käydä ilmi, miten hankkeelle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet ja hankkeessa mahdolliset esiintyneet ongelmat.

Avustusten maksaminen on tapahtunut avustuksen saajan antaman maksuaikataulun mukaan, joka on voinut olla joustava. Pitempikestoisissa hankkeissa on edellytetty taloudellista - ja sisällöllistä raportointia ennen seuraavan erän maksamista. Myönnettyjen tutkimusavustusten maksatus on tapahtunut pääsääntöisesti yliopiston tai vastaavan tutkimusyhteisön kautta.

Lähettyessään avustus- tai apurahahakemuksen Jane ja Aatos Erkon säätiölle hakijat luovuttavat säätiölle itseään koskevia tietoja, joista muodostuu säätiölle henkilötietoja sisältävä rekisteri. Tietoa säätiön avustus- ja apurahanhakija- ja saaja rekisteristä on säätiön verkkosivuilla olevassa tietosuojaselosteessa.

Säätiön viestintä

Säätiö kertoo toiminnastaan avoimesti niin, että sitä voidaan seurata mahdollisimman tarkasti. Säätiön verkkosivuilla kerrotaan sellainen oleellinen tieto, joka on julkisesti saatavissa, kuten säätiön säädekirjan mukaiset tavoitteet,

säätiön säännöt, hallituksen jäsenet ja talous- ja työvaliokunnan jäsenet sekä säätiön toimintakertomus ja tulos- ja tasetiedot.

Edellä mainitun lisäksi säätiön verkkosivuilla kerrotaan tiedot päätetyistä avustuksista. Päätöksien myöntö- tai hylkäysperusteita ei julkisteta.

Säätiö antaa säännöllisesti lehdistötiedotteen avustuksistaan.

SÄÄTIÖN TALOUS

Yleistä

Säätiön omaisuus koostui vuodenvaihteessa säätiön suoraan omistamasta arvopaperisalkusta ja Sanoma Oyj osakkeista, jonka lisäksi säätiö omistaa Oy Asipex Ab:n koko osakekannan. Oy Asipex Ab:n kotipaikka on Helsinki ja yhtiöllä on täysin omistettu sveitsiläinen tytäryhtiö Asipex AG. Sijoitustoimintaa harjoittavan Oy Asipex Ab:n osakekanta siirtyi Jane ja Aatos Erkon säätiön omistukseen Ministeri Aatos Erkon testamentin myötä vuonna 2012. Kokonaisuuden markkina-arvo oli yhteensä 876 miljoonaa euroa. Omaisuudesta 91 % oli sijoitettuna osakkeisiin.

Säätiön suoraan omistama hajautettu sijoitusvarallisuus oli markkina- arvoltaan 219 miljoonaa euroa sisältäen käteisvarat, säätiön omistamien Sanoma Oyj osakkeiden (38.184.313 kpl, 23,45 % osakkeista ja äänistä) markkina-arvo oli 149 miljoonaa euroa ja Asipex- konsernin sijoitussalkun markkina-arvo oli 497 miljoonaa euroa sisältäen käteisvarat. Lisäksi säätiön omistamien asunto-osakkeiden kirjanpito-arvo oli 11 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma, konserni

Varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 33,7 miljoonaa euroa (2014: 28,0 miljoonaa euroa). Toimintavuonna päätetyt avustukset olivat noin 27,8 miljoonaa euroa (32,3 miljoonaa euroa), josta 22,9 miljoonaa euroa kirjattiin toimintavuodelle kuluksi (17,3 miljoonaa euroa). Konserniliikearvon poistot kauden aikana olivat 10,3 miljoonaa euroa (10,3 miljoonaa euroa). Muut toimintakulut olivat 0,5 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa).

Säätiön omistamien sijoitusten kirjanpidollinen kulu toimintavuoden aikana oli 2,8 miljoonaa euroa (kulu 29,4 miljoonaa euroa). Suurimmat erät olivat tytäryhtiökonsernin nettotuotto 3,5 miljoonaa euroa (28,5 miljoonaa euroa), Sanoma Oyj osakkeiden arvonalennus 26,1 miljoonaa euroa (arvonalennus 67,0 miljoonaa euroa), osinkotuotot 9,5 miljoonaa euroa (4,2 miljoonaa euroa), rahastojen voitto-osuudet 2,8 miljoonaa euroa (3,0 miljoonaa euroa) ja sijoitusten myyntivoitot 4,4 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa).

Vuoden 2015 tilikauden alijäämä oli 38,1 miljoonaa euroa (ylijäämä 20,9 miljoonaa euroa).

Lähipiiritoimet

Säätiön hallituksen palkkiot ja asiamiehen ennakonpidätyksenalainen palkka ovat toimintavuotena olleet yhteensä 244.529,80 euroa.

Hallituksen jäsenille on maksettu kuukausittaista palkkiota sekä kokouspalkkiota hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä. Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio on ollut 1.200 euroa kuukaudessa ja jäsenten ja varajäsenen 1.000 euroa kuukaudessa. Kokouspalkkiota hallituksen ja valiokuntien puheenjohtajalle on maksettu 500 euroa ja jäsenille ja varajäsenelle 400 euroa.

Jane Erkon testamentin johdosta säätiön omistukseen tuli yhdeksän asunto-osaketta, joiden vuokralaiset Jane Erko on valinnut. Vuokrasopimusten sisällön on määritellyt Jane Erko ennen asunto-osakkeiden siirtymistä säätiön omistukseen. Säätiö on velvoitettu noudattamaan vuokrasopimusten ehtoja nykyisten vuokralaisten kanssa. Kaikkien asuntojen vuokralaisilta peritty vuokra on ollut markkinahintaista vuokraa alempi. Yhdessä näistä asunnoista on asunut asiamiehen poika perheineen. Kuukausittainen 1.000 euron vuokra ei ole vastannut markkinahintaa. Markkinavuokrana voitaneen pitää 1.789 euroa kuukaudessa, joka perustuu Verohallinnon päätökseen vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista. Asuntoa koskeva vuokrasopimus on sovittu päättyväksi kevään 2016 aikana.

Säätiöllä ei ole muita vastikkeellisia tai vastikkeettomia tapahtumia lähipiiriin kuuluvien kesken. Säätiö ei ole myöskään antanut lainoja tai vakuuksia lähipiiriin kuuluville.

Sijoitustoiminta

Säätiön suoraan omistamien sijoitusten tuotto vuonna 2015, huomioiden realisoimaton markkina-arvojen muutos, oli 14,5 % tai 28,8 miljoonaa euroa (2014 11,9 % tai 15,7 miljoonaa euroa). Osakesijoitukset tuottivat 18,1 % (13,9 %) ja lyhyet korkosijoitukset 0,3 % (1,4 %). Sijoitustoiminnan absoluuttinen tulos oli erinomainen ja osakkeiden tuotto ylitti selvästi markkinatuoton vastaavalla maantieteellisellä allokaatiolla laskien.

Tuottotarkastelussa ei ole huomioitu Sanoma Oyj:n osakkeita ja Asipex-konsernia. Nämä mukaan lukien kokonaisuuden tuotto vuonna 2015, huomioiden realisoimaton markkina-arvojen muutos, oli 6,8 % (0,2 %) tai 58,8 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa euroa). Ilman Sanoma Oyj:n osakkeita kokonaistuotto huomioiden realisoimaton markkina-arvojen muutos, oli 11,1 % (12,0 %) tai 77,3 miljoonaa euroa (65,2 miljoonaa euroa).

Säätiön varallisuuden markkina-arvo (sisältäen Asipex-konsernin) oli vuoden vaihteessa 876 miljoonaa euroa (837 miljoonaa euroa). Osakesijoitusten osuus varallisuudesta oli 91 % (91 %), korkosijoitusten 8 % (8 %) ja asunto-osakkeiden 1 % (1 %).

Sanoma Oyj osakkeet

Säätiö omistaa 38.184.313 kpl Sanoma Oyj:n osaketta, jotka edustavat 23,45 prosenttia Sanoma Oyj:n osakkeista ja äänistä.

Sanoma Oyj:n osinkotuotto säätiölle oli vuonna 2015 7,5 miljoonaa euroa (3,7 miljoonaa euroa). Realisoimaton arvonmuutos huomioiden tuotto oli -11,0 % tai -18,5 miljoonaa euroa (-26,7 % tai -63,3 miljoonaa euroa).

Oy Asipex Ab -konserni

Asipex-konsernin sijoitusten kokonaistuotto vuonna 2015 huomioiden realisoimaton markkina-arvojen muutos, oli +9,7 % (+12,0 %) tai 48,5 miljoonaa euroa (49,5 miljoonaa euroa). Osakesijoitukset tuottivat vastaavasti 12,5 % (+14,1 %). Sijoitustoiminnan absoluuttinen tulos oli hyvä ja osakkeiden tuotto ylitti hieman markkinatuoton vastaavalla maantieteellisellä allokatiolla laskien.

Sijoitustoimintaa harjoittavana yhtiönä Asipex-konserni esittää sijoitustoiminnan tulot liikevaihdossa, liikevaihto oli 88,1 miljoonaa euroa (143,7). Liikevoitto oli 4,7 miljoonaa euroa (liikevoitto 29,4). Rahoituskulut olivat 0,7 miljoonaa euroa (rahoituskulut 0,2) ja tilikauden voitto verojen jälkeen oli 3,5 miljoonaa euroa (28,5).

Tilikauden lopussa Asipex-konsernin tase oli 382,1 miljoonaa euroa (347,1). Oma pääoma oli 381,1 miljoonaa euroa (346,2) ja omavaraisuusaste oli 99,7 % (99,7 %). Vaihto-omaisuudessa olevien osakkeiden ja rahastojen kirjanpitoarvo oli vuoden lopussa 374,3 miljoonaa euroa (338,3) ja markkina-arvo 489,9 miljoonaa euroa (442,1).

Asipex-konsernin henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana oli kolme henkilöä.
Riskien hallinta

Omaisuuksien reaaliarvon säilyttäminen ja kasvattaminen pitkällä aikavälillä on sijoitustoiminnan ensisijainen tavoite. Säätiön sijoitustoiminnan tavoitteena on

myös turvata varsinaisen toiminnan vakaa kassavirta ja riittävä maksuvalmius. Sijoitushorisontin ollessa pitkä sijoitusstrategia on osakepainotteinen (osakepaino oli vuoden lopussa 91 %) ja sijoitussalkkua ei yleisesti ottaen suojata. Lyhyen aikavälin kurssimuutoksilla ei ole säätiön kannalta merkitystä, koska säätiö pyrkii pitkän aikavälin reaalituottoon ja kassavirtaan.

Sijoitusstrategian mukaisesti sijoitukset on hajautettu maantieteellisesti, toimialoittain, yhtiökohtaisesti ja valuuttamääräisesti. Sijoitukset ovat likvideissa arvopapereissa ja rahastoissa, jotka voi nopeasti muuttaa rahaksi, eli säätiön rahoitus- ja likviditeettiriski on hyvin pieni.

Kotimainen ja kansainvälinen taloudellinen tilanne heijastuu säätiön sijoituksiin. Sijoitustoiminnan riskit liittyvät lähinnä yleiseen markkinariskiin, eli kansainvälisten osakemarkkinoiden ja osinkotulojen kehitykseen pitkällä aikavälillä.

Rahavarojen hoito ja sijoitustoiminta on tehty hallituksen hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti ja sijoitustoimintaan liittyvät asiat on käsitelty säätiön talousvaliokunnassa.

Asipex-konsernin sijoitustoiminta ja riskien hallinta noudattaa yhtiön hallituksen hyväksymää sijoituspolitiikkaa, joka on linjassa yllä kuvatun Jane ja Aatos Erkon säätiön sijoituspolitiikan kanssa.

HALLINTO

Hallitus

Hallituksen puheenjohtajana toimi Nils Ittonen ja varapuheenjohtajana toimi Juhani Mäkinen. Heidän toimikautensa kestää seuraavaan vuosikokoukseen saakka.

Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen hallituksen jäsenet Jaakko Rauramo, Heli Rahka, Reetta Meriläinen ja Kerstin Rinne. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin Mikko Mursula ja varajäseneksi Marianne Heikkilä. Heidän toimikautensa kestää seuraavaan vuosikokoukseen saakka. Hallitus on kokoontunut toimintavuoden aikana neljä kertaa.

Talousvaliokunta

Säätiön hallitus nimesi vuosikokouksessaan 26.3.2015 talousvaliokunnan puheenjohtajaksi Nils Ittosen ja jäseniksi Mikko Mursulan, Marja Leskisen ja Karl Tujulinin.

Talousvaliokunta seuraa finanssimarkkinoiden sekä talouden yleistä kehitystä ja toimii hallituksen vahvistaman sijoitusstrategian puitteissa. Talousvaliokunta on kokoontunut toimintavuoden aikana neljä kertaa.

Työvaliokunta

Säätiön hallitus nimesi vuosikokouksessaan 26.3.2015 työvaliokunnan puheenjohtajaksi Nils Ittosen ja jäseniksi Juhani Mäkisen ja Marja Leskisen.

Työvaliokunta valmistele hallituksen päätettäväksi tulevat asiat. Työvaliokunta on kokoontunut toimintavuoden aikana neljä kertaa.

Toimihenkilöt

Säätiön asiamiehenä toimi Marja Leskinen ja osapäiväisenä toimihenkilönä Dita Eklund.

Asiamies on toiminut Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan hallituksen jäsenenä sekä neuvottelukunnan säätiön hyvää hallintoa ajantasaistavan toimikunnan puheenjohtajana. Säätiön hyvää hallintoa koskevan ohjeen kirjoitustyö valmistui syksyllä.

TILINTARKASTUS

Säätiön hallitus valitsi vuosikokouksessaan 26.3.2015 säätiön tilejä tarkastamaan KHT, KTM Samuli Perälän ja PricewaterhouseCoopers Oy tilintarkastusyhteisön sekä varatilintarkastajiksi KHT, KTM Sari Airolan ja KHT, KTM Marko Kämpin.

KULUVAN VUODEN TOIMINTA

Toimintavuoden aikana selvitetään, valmistellaan ja päätetään avustuksista sekä seurataan ja valvotaan myönnettyjen avustusten toteutumista.

Avustusten kohteet valitaan säädekirjaan merkittyjen tavoitteiden mukaisesti ja avustuspäätösten suuntaamista suurempiin avustuskohteisiin jatketaan. Säätiö jatkaa perustajien valitsemalla linjalla etsien kohteita ensisijaisesti korkeatasoisen kansainvälisen tieteellisen tutkimuksen tukemiseksi.

Säätiön vuosittain jakama avustusmäärä on kasvanut vuodesta 2012. Tähän mennessä säätiön jakama avustusmäärä ylittää 100 miljoonaa euroa. Uusien suurten avustusten osalta on otettava huomioon taloudelliset rajoitteet sekä Tanssin talon investointipäätöksen vaatima merkittävä rahoitus. Säätiön

sijoitusomaisuuden lyhyemmän ja pidemmän aikavälin toteutuneet tuotot sekä tuotto-odotukset ja taloudellinen tilanne otetaan huomioon avustuspäätöksiä tehtäessä.

Teknologiатеollisuuden 100 – vuotissäätiön kanssa on sovittu yhteinen pilottiprojekti, jonka tavoitteena on käynnistää yliopistojen strategista osaamista uudistavia avauksia. Onnistuessaan tämä uusi yhteistyö voisi tuoda säätiön avustustoimintaan säädekirjassa mainittua teknologian painotusta.

Uusi, 1.12.2015 voimaantullut säätiölaki ei aiheuta oleellisia muutoksia säätiön toimintaan tai hallintoon.

Säätiön kotisivut uudistetaan ja tutkimushankkeiden valintakriteereitä ja hakemusmenettelyä koskevat ohjeet täsmennetään ja ne sisällytetään uusituille kotisivuille. Kotisivujen rakenteen parantamisella ja täsmällisemmällä ohjeistuksella säätiö pystyy kertomaan toiminnastaan ja tavoitteistaan. Tämä edesauttaa sen arvioimista, että säätiö noudattaa säädekirjansa mukaisia tavoitteita yleishyödyllisenä yhteisönä.

Säätiön perustajan Jane Erkon muotokuvaprojekti on saatettu loppuun ja muotokuva on paljastettu 9.3.2016, jolloin Jane Erko olisi täyttänyt 80 vuotta.

Vuoden 2015 avustuspäätökset:

Oulun yliopisto, Tule kanssamme kasvamaan – varainhankintakampanja, 1.500.000

LT, professori Päivi Peltomäki, Helsingin yliopisto. Perinnöllinen syöpä (Lynchin oireyhtymä) syövänkehityksen ja – ehkäisyn mallina, 5 v. 1.250.000

Professori Hasse Karlsson, Turun yliopisto. Protecting the Infant Brain - Biomarkers for Vulnerability for Prenatal and Early Life Stress, 3 v. 1.200.000

LT Kari Alitalo, Helsingin yliopisto. Aivojen imusuonet keskushermoston sairauksissa, 3 v. 1.100.000

Hanken Returns medelinsamlingskampanjen, 1.000.000

Suomen Kansallisoopperan säätiö. Kansallisbaletin Nuorisoryhmän jatko, 2016 – 2019, 900.000

LT, dosentti Harry Scheinin, Turun yliopisto ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Ihmisen tietoisuuden neuraaliset mekanismit, 3 v. 885.000

PhD Adrian Goldman, Helsingin yliopisto. Novel inhibitors of protozoan parasites, 3 v. 863.000

LKT, professori Olli Silvennoinen, Tampereen yliopisto. Pseudokinaasit uutena lääkekehityskohteena: Täsmälääke pahanlaatuisiin veritauteihin, 3 v. 855.000

Professori Heikki Huikuri ja professori Risto Kerkelä, Oulun yliopisto. Myocardial Fibrosis in Sudden Cardiac Death, 3 v. 800.000

Professori Pekka Lappalainen, Helsingin yliopisto, Biotekniikan instituutti. Mekanosensitiivisten aktiinikumppujen merkitys epiteelisolujen muodonmuutoksissa ja pahanlaatuisten karsinoomien leviämisessä, 3 v. 708.000

Professori Miika Nieminen, Oulun yliopisto. Structure-specific MRI characterization of articular cartilage in osteoarthritis, 2 v. 700.000

Professori Thomas Kietzmann, Oulun yliopisto. Determining the role of the ubiquitin-specific protease 28 (usp28) in carcinogenesis and metabolism, 4 v. 585.000

Professori Jussi Timonen ja dosentti Maija Vihinen-Ranta, Jyväskylän yliopisto. Herpesvirus nucleus interactions, 3 v. 503.000

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Avoin tiede ja kulttuuriperintö 2017, 2v. 500.000

Professori Klaus Hedman, Helsingin yliopisto. Ihmisen uudet DNA-virukset - diagnostiikka, esiintyvyys ja kliininen merkitys, 3 v. 500.000

Juho ja Maria Lallukan taiteilijakoti – säätiö. Lallukan taiteilijakodin peruskorjaus (2015 – 2017), 500.000. Juhlasalin kunnostus

FT Pauliina Damdimopoulou. Karoliininen instituutti, Tukholma. Keeping eggs healthy -environmental chemicals and female fertility, 5 v. 480.000

FT Tommi Kajander, Helsingin yliopisto. Structural biology of the membrane of the synapse, 4 v. 470.000

FT, dosentti Lotta-Riina Sundberg, Jyväskylän yliopisto Biomateriaali – Uutta teknologiaa bakteeritautien torjuntaan kalanviljelyssä, 4 v. 470.000

TkT Jarno Tanskanen, Tampereen teknillinen yliopisto. Biological Neuronal Communications and Computing with ICT (NeuCom), 2 v. 445.000

Dosentti Johanna Tuomela, Turun yliopisto. Tollin kaltainen reseptori 9 aggressiivisessa rintasyövässä, 3 v. 380.000

FT Anna-Liisa Laine, Biotieteiden laitos, Helsingin yliopisto. Ahvenanmaan ketoverkoston eliölajisto ekologisen ja evoluutiobiologisen tutkimuksen mallisysteeminä, 2 v. 375.000

FT, dosentti Kristiina Mäkinen, Helsingin yliopisto. Virusproteiinien tuottamisen molekulaarinen perusta, 3 v. 350.000

Professori Katri K. Sieberg, Tampereen yliopisto. Summer School Series 2016-2018, 3 v. 300.000

D.sc. Eero Vaara, Hanken. Processes and practices of strategic change in city organisations, 2 v. 300.000

Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiö. Kansallisteatterin historiateos, 3 vuotta, 2018 – 2020, 273.000

PhD, Boeva Zhanna, Åbo Akademi. New electrochemical sensing platforms for personalized medicine, 3 v. 270.000

Professori Airi Palva, Helsingin yliopisto. Ihmisen terveen suoliston indikaattoribakteerilajin eristäminen, luonnehdinta ja soveltuvuus ärtyvän suolen oireyhtymän mikrobiston tasapainottamiseen, 3 v. 270.000

FT Mikko Metsä - Ketelä, Turun yliopisto. Synthetic Biology for Generation of Novel Antibiotics, 4 v. 257.000

Dosentti Miika Koskinen, Helsingin yliopisto, University of Glasgow. Modeling of brain response to natural speech, 2 v. 250.000

Taideteollisuusmuseon säätiö, Designmuseo. Designmuseon kokoelmanäyttelyn interaktiivisen osuuden suunnittelu ja toteutus vuodelle 2017, 250.000

Elintarviketieteiden tohtori, dosentti Kirsi Mikkonen, Helsingin yliopisto. Novel wood-derived emulsifiers for superior lipid stabilization (WOODLIPS), 3 v. 232.000

PhD Michael Jeltsch, University of Helsinki. Monoclonal Antibody Generation in Two Days, 3 v. 220.000

Haminan kaupunki. Kansainvälinen Hamina Tattoo – sotilasmusiikkifestivaali 2015-2016, 200.000

John Nurmisen Säätiö, Loki – hanke, 2 v. 194.000

Professori Ilkka Ruostetsaari, Tampereen yliopisto. Suomen poliittinen kulttuuri ja päättäjät kylmän sodan maailmassa, 2 v. 185.000

MSc Nick Walters, Tampereen yliopisto. Controlled direction of stem cell fate in three-dimensions: utilizing novel hydrogels with precisely defined matrix stiffness, degradability and ligand presentation to regulate stem cell fate, 2 v. 180.000

Stiftelsen Finlands Kulturinstitut i Stockholm. Suomen Tukholman instituutin yhteiskuntaseminaarit jatkorahoitus 2016 – 2018, 3v. 180.000

Hanasaari – Ruotsalais - suomalainen kulttuurikeskus TandemLeadership Program jatkorahoitus, 3 v. 160.000

PhD Liu Dongfei, Helsingin yliopisto, Georgia Institute of Technology and University of Massachusetts Amherst. Smart" Nanovectors for Targeted Breast cancer Therapy, 2 v. 160.000

Historioitsijat ilman rajoja Suomessa ry Historians without Borders – konferenssi 19. – 20.5.2016, 155.000

FT Kari Kurppa, Harvard Medical School. Uuden sukupolven EGFR-täsmälääkkeiden resistenssimekanismit keuhkosyövässä, 2 v. 143.000

Helsingin Juhlaviikot (Helsinki-viikon säätiö). Digital Revolution – näyttely, 2017 140.000

LT Roope Tikkanen, National Institute of Health USA ja Helsingin yliopisto. Psykiatristen kansansairauksien geneettiset syyt, 2 v. 130.000

FT Jukka Alinikula, Yale University and University of Turku. Targetin of Somatic Hypermutation in the Genome, 2 v. 130.000

Compania Kaari & Roni Martin/Tanssikaari ry. Kansainvälisen toiminnan laajentaminen, 2015 – 2016, 12 kk, 120.000

FT Anne-Mari Mustonen, Itä-Suomen yliopisto. Nivelsairaudet kansantaudin biokemiallinen tausta, 3 v. 115.000

Espoon Musiikkifestivaalit yhdistys/ PianoEspoo – festivaali. PianoEspoo – festivaalin nostaminen vuosina 2015 ja 2017 kansainvälisesti merkittäväksi musiikkijuhlaksi, 110.000

FT Sanna Vuoristo, The University of Cambridge UK. The role of Fhod1 in embryonic development and pluripotency, 2 v. 100.000

Helsingin kansainvälinen balettikilpailu -yhdistys ry. Helsingin kansainvälinen balettikilpailu 23.5. - 2.6.2016, 80.000
15.000 € kohdennetaan Jane Erkko Grand Prix

FM Juho Vuononvirta, National Heart and Lung Institute, Imperial College London, UK. Direct visualization of the fate of inflammatoryneutrophils and alveolar macrophages in the lung, 2 v. 62.000

LT Suvi Renkonen. Pään ja kaulan alueen syövän systeemibiologia, 1 v. 60.000

LT Tatu Mäkinen, Helsinki Bone and Joint Research Group. Alaraajamurtumien hoitotulosten parantaminen ja komplikaatioiden vähentäminen, 1 v. 60.000

Satamajäänsärkijä S/S Turso yhdistys. S/S Turson kunnostus- ja ylläpito, 2015, 50.000

Kuopio Tanssii ja Soi ry. Kuopio Tanssii ja Soi – festivaalin kansainvälisen ohjelman tuottaminen 2016, 40.000

LL Miia Lehtinen, Karolinska Institutet, Tukholma. Sydäninfarktin hoito alkiooperäisillä sydämen kantasoluilla Embryonic stem cell-derived heart progenitors and cardiac repair, 1 v. 33.000

ME310-työryhmä. ME310:Design Innovation Course, 10 kk, 30.000

Vaasanseudun urheiluakatemia. Kouluviestikarnevaali, 20.000

FT Johannes Leppä, California Institute of Technology. Development of an aerosol charger that produces a known charge distribution 2015-2016, 19.300

Suomen Nuorisio-opiston kannatusyhdistys. J.H.Erkon kirjoituskilpailu 2016, 7.000

Orimattilan Erkkö-lukio. Vuosittain jaettavat stipendit, 4.900

J.H.Erkkö stipendi – suomen kieli ja kirjallisuus, 2 kpl à 600 euroa

Eero Erkkö stipendi – viestintä, 2 kpl à 600 euroa

Ruoto Erkkö stipendi – opettajastipendi 2.500 euroa

